

Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný

OBSAH:

- I. ÚVOD
 - II. VYMEZENÍ NĚKTERÝCH POJMŮ
 - III. VYMEZENÍ DOHOD, JEJICHŽ DOPAD NA HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ JE ZANEDBATELNÝ
 - IV. DOHODY OBSAHUJÍCÍ TZV. TVRDÁ OMEZENÍ
-

I. ÚVOD

1. Zákon o ochraně hospodářské soutěže (dále též „zákon“)¹ v § 3 odst. 1 zakazuje *dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen "dohody")*, jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže; současně ale stanoví, že *dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané*.²
2. Skutečnost, že dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES, vyplývá i z komunitárního soutěžního práva.³ Zákon o ochraně hospodářské soutěže byl přijat za účelem harmonizace českého a komunitárního soutěžního práva, a musí proto být vykládán konformně s právem komunitárním.⁴
3. Komise Evropských společenství vydala za účelem výkladu čl. 81 odst. 1 Smlouvy ES Oznámení o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž (dále jen „Oznámení Komise o dohodách menšího významu“),⁵ ve kterém pomocí prahů tržních podílů soutěžitelů kvantifikuje, co není významným omezením hospodářské soutěže podle čl. 81 Smlouvy ES.
4. Účelem tohoto Oznámení o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný (dále jen „Oznámení“), je vymezit dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný. Dohody, které splňují podmínky stanovené tímto Oznámením, mají podle názoru Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zanedbatelný dopad na hospodářskou soutěž, a nejsou proto považovány za zakázané ve smyslu § 3 odst. 1 zákona. Podle Úřadu pak dohody, které překračují prahové tržní podíly stanovené tímto Oznámením, nelze bez dalšího považovat za dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž není zanedbatelný. Toto oznámení vychází z komunitární legislativy i judikatury a bude vykládáno v souladu s nimi.

¹ Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů.

² K požadavku na způsobilost dohody narušit soutěž nikoliv zanedbatelnými dopady srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2005 *Chovservis, a.s.*, sp. zn. 2 A 18/2002 – OL nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2009 *Spořitelny*, sp. zn. 1 Afs 78/2008.

³ Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 9. července 1969, *Völk v. Vervaecke* 5/69 [1969] ECR 295.

⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007 *T-Mobile*, sp. zn. 7 As 50/2006.

⁵ Oznámení Komise o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 81 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (*de minimis*) (2001/C 368/07).

II. VYMEZENÍ NĚKTERÝCH POJMŮ

5. Zákon v § 5 rozlišuje, které dohody se považují za horizontální dohody a které dohody se považují za vertikální dohody. Toto Oznámení s ohledem na zásadu právní jistoty toto zákonné vymezení dále specifikuje takto:
6. Pro účely tohoto Oznámení jsou horizontálními dohodami dohody uzavřené mezi soutěžiteli, kteří jsou současnými nebo potenciálními konkurenty⁶ na kterémkoliv z dohodou dotčených relevantních trhů.⁷
7. Pro účely tohoto Oznámení jsou vertikálními dohodami dohody uzavřené mezi soutěžiteli, kteří působí na různých úrovních trhu, a nejsou současnými nebo potenciálními konkurenty na kterémkoliv z dohodou dotčených relevantních trhů.
8. V pochybnostech, zda se jedná o dohodu horizontální, či vertikální, se pro účely tohoto Oznámení má za to, že se jedná o horizontální dohodu.
9. Pokud toto Oznámení hovoří o tržních podílech soutěžitelů, má se tím na mysli podíl soutěžitele jako hospodářské jednotky, který nemusí být nezbytně totožný s podíly jednotlivých právních subjektů.⁸

III. VYMEZENÍ DOHOD, JEJICHŽ DOPAD NA HOSPODÁŘSKOU SOUTĚŽ JE ZANEDBATELNÝ

10. Úřad má za to, že zakázané ve smyslu § 3 odst. 1 zákona nejsou dohody v případech, kdy:
 - a) společný podíl soutěžitelů, kteří jsou účastníky horizontální dohody, nepřesahuje 10 % na kterémkoli dohodou dotčeném relevantním trhu;
 - b) podíl žádného ze soutěžitelů, kteří jsou účastníky vertikální dohody, nepřesahuje 15 % na kterémkoli dohodou dotčeném relevantním trhu.
11. Pokud je hospodářská soutěž na relevantním trhu narušena kumulativním účinkem⁹ dohod o prodeji zboží nebo služeb uzavřených jednotlivými soutěžiteli v postavení dodavatelů nebo distributorů (uzavření trhu kumulativním účinkem paralelních sítí dohod s obdobnými účinky na trh, dále jen „uzavření trhu kumulativním účinkem dohod“), snižují se prahy podílů na trhu uvedené v bodě 10 Oznámení na 5 %, a to jak u dohod horizontálních, tak vertikálních. U jednotlivých soutěžitelů v postavení dodavatelů nebo distributorů s podílem na trhu nepřesahujícím 5 % se obecně nemá za to, že významně přispívají k uzavření trhu kumulativním účinkem dohod. Úřad má zato, že pokrývají-li paralelní dohody (sítě dohod) s obdobnými účinky méně než 30 % příslušného trhu, k uzavření tohoto trhu kumulativním účinkem dohod pravděpodobně nedochází.
12. Úřad zastává názor, že dohody mají zanedbatelný dopad na hospodářskou soutěž též tehdy, pokud tržní podíly účastníků dohody nepřevýší prahy podílů stanovené

⁶ Srov. Sdělení Komise Pokyny o použitelnosti článku 81 Smlouvy o ES na dohody o horizontální spolupráci (2001/C 3/02) bod 9.

⁷ Srov. Oznámení Komise o definici relevantního trhu pro účely soutěžního práva Společenství, Úřední věstník 1997, C 372.

⁸ Pro vymezení ekonomické jednotky srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2007 Česká Rafinářská, a. s., sp. zn. 5 As 61/2005.

⁹ Pro vymezení kumulativního účinku srov. např. rozhodnutí Úřadu ze dne 15. března 2006, č.j. R 62/04 Plzeňský Prazdroj, a s. nebo rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 28. února 1991, *Delimitis* C-234/89 [1991] ECR I-935.

v bodech 10 a 11, a to v průběhu dvou po sobě následujících kalendářních roků o více než 2 procentní body.

IV. DOHODY OBSAHUJÍCÍ TZV. TVRDÁ OMEZENÍ

13. Úřad má za to, že za dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nelze považovat horizontální nebo vertikální dohody obsahující tzv. tvrdá omezení, která přímo nebo nepřímo, samostatně nebo ve spojení s jinými faktory mají za svůj cíl zejména:
- a) určení cen, včetně určení cen pro prodej zboží třetím stranám,
 - b) omezení nebo kontrolu výroby, odbytu, výzkumu a vývoje nebo investic, a nebo
 - c) rozdělení trhu nebo nákupních zdrojů.
14. Úřad nahlíží na tvrdá omezení specializačních dohod a dohod o výzkumu a vývoji v souladu s blokovou výjimkou o specializačních dohodách¹⁰ a blokovou výjimkou o dohodách o výzkumu a vývoji.¹¹
15. Úřad nahlíží na tvrdá omezení vertikálních dohod v souladu s blokovou výjimkou o vertikálních dohodách a jednání ve vzájemné shodě.¹²
16. U horizontálních dohod, které jsou uzavřeny mezi soutěžiteli působícími pro účely této dohody na různých úrovních výrobního nebo distribučního řetězce, posuzuje Úřad tvrdá omezení rovněž v souladu s blokovou výjimkou o vertikálních dohodách a jednání ve vzájemné shodě.¹³

¹⁰ Srov. Nařízení Komise (ES) č. 2658/2000 ze dne 29. listopadu 2000 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie specializačních dohod.

¹¹ Srov. Nařízení Komise (ES) č. 2659/2000 ze dne 29. listopadu 2000 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie dohod o výzkumu a vývoji

¹² Srov. Nařízením Komise (ES) č. 2790/1999 ze dne 22. prosince 1999 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě.

¹³ Tamtéž.